

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 8. novembra 1935

Štev. 22

In s kalijem

Že ponovno smo poudarjali, da je hmelj izrazito kalijeva rastlina in rabi sorazmerno vprav kalija zelo mnogo. Sicer zlasti težka zemlja že samaposebi navadno vsebuje precej kalija, toda često v obliki, da ni rastlini dostopen. Ker poleg tega hmeljski nasadi ostanejo po deset in več let na istem zemljišču, začne končno primanjkovati kalija v vsakem, tudi če ga je prvotno vsebovalo dovolj. Zato pa je pravilno in izdatno gnojenje hmelja s kalijem neobhodno potrebno.

Kalij vpliva na boljši razvoj koreninja in listja ter s tem pospešuje izdatnejšo prehrano rastline, ki postane na ta način bolj krepka in tudi bolj odporna proti raznim boleznim in škodljivcem, prav posebno proti tako nevarni peronospori. Ako ima hmeljska rastlina poleg drugih hranilnih snovi na razpolago tudi dovolj kalija, obrodi fine in težke kobule z obilo lupulina prvovrstne arome. Poleg tega pa imajo take kobule tudi brezhibno, trajno gladkozeleno barvo, ki jo tudi pozneje na kupu ne izgube tako lahko. Vsak hmeljar pa ve, da se dandanes polaga največjo važnost zlasti na barvo hmelja in bo zato v lastnem interesu skrbel, da si jo na vsak način zagotovi in da ima zato hmeljišče vedno dobro zagnojeno s kalijem.

Ponovni tozadevni poskusi so dokazali, da tisoč hmeljskih rastlin izčrpa iz zemlje v teku enega leta 32 kg čistega kalija, to je toliko kakor 56 kg 40% kalijeve soli. Ker pa ne pride vsa rastlinska hrana, ki jo damo zemlji v obliki umetnih gnojil, v prid rastlinam, je potrebno, da jo damo vedno nekaj več. In z večletnimi poskusi se je dooznalo, da hmeljišče založimo dovolj izdatno s kalijem, ako trosimo na tisoč rastlin 75 kg 40% kalijeve soli letno.

Zelo važno je tudi, kdaj gnojimo hmelju s kalijem, kdaj naj torej trosimo kalijvo sol v hmeljišču, jeseni ali spomladi. Dognano je, da črpa hmeljska rastlina največ hranilnih snovi iz zemlje šele v času, ko že prične razvijati kobule. Vkljub temu pa so tozadevni poskusi dokazali, da se gnojenje s kalijevo soljo obnese najbolje, če jo raztrosimo v hmeljišču dvakrat, polovico že v jeseni novembra, drugo polovico pa spomladi po obrezovanju, aprila, vsakikrat po 38 kg na tisoč rastlin.

Kalij pa ne izboljša samo pridelka, zlasti barvo in aromo hmelja, temveč pridelke tudi znatno poveča. S tozadevnimi poskusi se je ugotovilo, da 1 kg čistega kalija, torej 2½ kg 40-odstotne kalijeve soli, poveča pridelek za 3 kg suhega hmelja. Ako torej poleg ostalih gnojil raztrosimo na tisoč hmeljskih rastlin tudi 75 kg 40-% kalijeve soli, pridelamo tudi okroglo 75 kg suhega hmelja več. Neglede na to, da je ta hmelj v barvi ter aromi mnogo boljši in bo zato dosegel vedno tudi višjo ceno, že obilnejši pridelek sam gnojenje s kalijem izdatno poplača. Za 75 kg 40-% kalijeve soli plačamo namreč le 120 Din in za 75 kg hmelja, ki ga zato več pridelamo, pa dobimo 1500 Din, če ga prodamo vsaj po 20 Din za kg.

Seveda navedeni račun ne bo držal točno v vseh primerih, toda brez dvoma se nam gnojenje s kalijem izplača v vsakem primeru, in to ne toliko radi obilnejšega, temveč še mnogo bolj radi boljšega pridelka. Ni se nam treba sklicevati le na razne poskuse v Nemčiji, Češki itd., ker so se tudi mnogi naši hmeljarji iz lastne izkušnje že prepričali o tem. Ko smo namreč pred leti prvič poudarjali, da so naša hmeljišča močno izčrpana na kaliju in da je treba zato hmelju redno gnojiti tudi s kalijem, so mnogi pričeli gnojiti svoja hmeljišča redno tudi s kalijevo soljo. In takoj ugotovili, da hmelj ne

postane več tako lahko lisast, da je finejše in težje kakovosti ter zdrave, gladko zelene barve, ki jo stalno tudi obdrži. In da gre tako blago vedno tudi lažje in bolje v denar, to pač vé dandanes že vsak hmeljar. Marsikateri hmeljar, ki je prej navadno pridelal slabo blago in težko prodajal, je na glasu, da ima vedno najboljše blago in dovolj kupcev, odkar gnoji hmeljišče redno tudi s kalijem.

Tudi z zadostnim in pravilnim gnojenjem s kalijem, hmeljarji, si torej že vnaprej zagotovimo prvovrstno blago ter s tem čim boljšo ceno in lažjo prodajo. Obsebiurno pa poleg kalija moramo nuditi hmelju v zadostni meri tudi vse ostale hranilne snovi.

Joh. Barth & sin:

O hmelju 1934/35

(Nadaljevanje.)

V Belgiji je bilo vreme za razvoj rastline prav ugodno. Ker je bilo pretežno suho, se ni razvila peronospora, vendar pa tudi ni bilo presuho kakor drugod, da bi prišlo do abnormalnega razvoja. Obiralo se je v Poperinghe pri ugodnem vremenu od 1. do 17. septembra in pridelalo prav obilo, 22.50 stotov na 1 ha. V Alostu se je obiralo od 25. avgusta do 20. septembra in pridelalo 740 gr zgodnjega in 870 gr poznega hmelja povprečno na rastlino. Pridelek je bil sicer v barvi slabši kakor v letu 1933, vendar zelo enotne in težke kakovosti. Odstranitev moških rastlin iz nasadov je mnogo doprinesla k izboljšanju kakovosti.

Plačevalo se je v Poperinghe začetkom septembra 14–15 bfrs (21–22 Din), koncem obiranja 11–12 bfrs (16–17 Din), oktobra 12–13 bfrs (17 do 19 Din), koncem leta 11–12.50 bfrs (16–18 Din), januarja 14–15 bfrs (21–22 Din) in maja do 16 bfrs (24 Din). V Alostu so se gibale cene slično, vendar stalno nekaj višje.

Za ureditev kupčije s hmeljem so bili predloženi ministrstvu potrebni predlogi glede znamkovanja, ureditve površine nasadov in terminskih zaključkov.

Glede kakovosti se je pridelalo lani v Poperinghe 20% prvovrstnega blaga, 75% srednjega in 5% slabšega, v Alostu pa 30%, 60% in 10%.

Izvozilo se je iz Belgije v letu 1932 okrog 1731 stotov, leta 1933 okrog 4175 in 1934 okrog 5814 stotov hmelja, uvozilo pa v istem času 22.468, 17.623 in 24.730 stotov.

V Rusiji se mnogo dela na to, da se hmeljarstvo razširi. Tako je brez dovoljenja pristojnega komisariata prepovedano opustiti že obstoječe hmeljišče, novi nasadi pa so prosti davka, novi hme-

ljariji dobe po 3000 rubljev kredita za napravo sušilnic, pridelek hmelja prevzame država po določeni ceni itd. V letu 1937, ko bo končana druga petletka, naj bi površina nasadov znašala 4000 ha, okrog 2650 ha teh v Ukrajini. Bolj točnih podatkov o površini nasadov, pridelku in porabi hmelja ni mogoče dobiti, vsekakor pa Rusija hmelja zaenkrat ne izvažata in tudi ne uvažata.

V Angliji se je kljub hladni pomladi hmeljska rastlina normalno razvila. Uši so se pojavile le v malem obsegu in radi bolj suhega vremena se tudi peronospora ni širila, pač pa hmeljska pršica, proti kateri je bilo ponekod potrebno škropiti. Splošno je bilo stanje nasadov pred obiranjem, ki je pričelo koncem avgusta, v vseh okoliših dobro. Vkljub temu pa je bil vsled dolgočasne suše ter viharjev in dežja v avgustu in septembru pridelek zelo različen in slabši kakor prejšnja leta. Pa se je tudi obiralo kar od kraja in je tako ostalo neobranega le 110 ha proti 646 ha v letu 1931 in 1414 ha v letu 1930. Boljši pridelek je dal Golding in Bramling v vzhodnem Kentu, Golding in njegove variacije v srednjem ter Fuggles v gozdnem Kentu, pa tudi v Worcesteru Bramling, Mathouns in deloma Fuggles.

Hops Marketing Board (HMB), ki oskrbuje vnovčenje, je od celokupnega pridelka 131.575 stotov prevzel 124.711 stotov in razdelil to množino v dva dela: v kvoto A 110.402 stota, ki je bila potrebna, in v kvoto B 14.309 stotov, ki je bila pridelana preko potrebe in bi prišla v poštev za prodajo šele, ko bi zmanjkalo kvote A. Do 2. oktobra so morali hmeljarji oddati svoj pridelek HMB in so prejeli za vsako balo (okrog 80 kg) 5 Lstg (1077 Din) naplačila. Sortiranje in ocenjevanje vseh 157.591 bal hmelja pa se je zavleklo do 17. decembra in do 14. januarja so morale pivovarne prevzeti za nje določenih 109.728 stotov. Ker je bil pridelek glede kakovosti zelo različen, so bile cene določene s 3–13.10 Lstg za cwt, to je 13–60 Din za kg.

Razno

Pridelek in poraba hmelja. Pridelek znaša letos po računu študijskega oddelka češkega odbora hmeljarskega društva v Žatcu v ČSR 72.500, Nemčiji 100.000, Jugoslaviji 40.000, Poljski 22.500, Franciji 25.000, Belgiji 12.500 (skupno žlahinega na kontinentu 272.500), Angliji 130.000 in USA 190.000 (skupno grobega 320.000), torej svetovni pridelek 592.500 stotov hmelja, bi bila nadznašala lani skupno 533.485, letos pa bo predvidoma kakih 588.914, torej za 55.429 stotov več. Ker znaša svetovni pridelok 592.500 stotov hmelja, bi bila nadprodukcija torej prav malenkostna, namreč le za 3.586 stotov.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Zadnjih štirinajst dni je ostal položaj v hmeljski kupčiji v glavnem nespremenjen in prav tako so ostale nespremenjene tudi cene. Pri bolj ali manj čvrsti tendenci, kakor je pač več ali manj kupcev posegalo v kupčijo, je bilo zanimanje in povpraševanje za vse vrste, predvsem pa za cenejše drugovrstno in tretjevrstno blago. Tako notira sedaj res izbrano in tudi v barvi čim najboljše blago 31 do 33 Din, povprečno prvovrstno 27–30 Din, drugovrstno 19–26 Din in tretjevrstno do 18 Din za kg. Presoja kakovosti različnih vrst blaga po poedinah kupcih pa je prejkoslej zelo različna in se zato tudi nudi različna cena. Mnogi hmeljarji so ponovno prebrali svoj pridelek in na ta način dosegli znatno višjo ceno. Sicer pa se računa, da je neprodano v prvi roki le še nekaj nad 1000 stotov letošnjega pridelka. Zadnje dni je povpraševanje popustilo.

Vojvodina: Zadnjih štirinajst dni je bilo v hmeljski kupčiji zopet več zanimanja in povpraševanja ter so se cene učvrstile na 12–23 Din za kg.

Češkoslovaška: Razpoloženje na hmeljskem tržišču je bilo zadnji čas sicer razmeroma bolj mirno, vendar čvrsto in se v manjšem obsegu nadaljuje z nakupovanjem. Cene so ostale nespremenjene in se plačuje v Žatcu do 62 Din, v Uštěku do 44 Din, v Rounici do 42 Din in v Dubi do 27 Din za kg. Največ zanimanja in povpraševanja je predvsem za cenejše, četudi v kakovosti ne tako brezhibno blago, po ceni izpod 50 Din. Za lanski žateški pridelek je bilo še tudi par zaključkov iz druge roke po 35–37 Din za kg. Znamkovanega je bilo dosedaj v Žatcu 17.683 stotov letošnjega pridelka, prodanega iz prve roke pa je nad 80%.

Nemčija: Tako v kupčiji iz prve roke kakor tudi na tržišču v Nürnbergu je razpoloženje prav mirno, vendar se računa, da bo še oživelo, ker pivovarne še niso krite. Cene so v okviru dopustnih najvišjih in najnižjih cen ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje iz prve roke za domačo porabo Hallertau 72 do 92 Din, Hersbruck, Rheinpfalz in Aischgrund 60 do 67, Jura in Tettnang 85–106, Württemberg in Hessen 60 do 70 Din ter Baden 70–95 Din, na tržišču v Nürnbergu pa iz druge roke Hallertau 74–82 Din, Hersbruck in Rheinpfalz 60–70 Din, Württemberg 70 Din, Baden 76, Spalt 106 Din in Tettnang 107 Din za kg. Tudi nekaj bal starejših letnikov je bilo še prodanih, in sicer lanski po 21 Din in predlanski po 10–19 Din za kg. Prometa je v splošnem le malo.

Francija: Ker je zanimanje in povpraševanje v začetku zadnjih štirinajst dni zopet oživelo, zlasti za izvoz v Južno Ameriko in Skandinavijo, so se cene zopet učvrstile in tako notira sedaj letošnji alzaški hmelj 23–30 Din, Nord do 17 Din in Burgund do 23 Din za kg. Sicer pa ni več neprodanega iz prve roke v Alzaciji nihi 10% letošnjega pridelka in tudi drugod ne dosti več. Zadnje dni je postala kupčija zopet bolj mirna, vendar so cene ostale čvrste.

Poljska: Razpoloženje v hmeljski kupčiji je razmeroma mirno, vendar se v manjšem obsegu stalno nadaljuje z nakupovanjem. Cene so zelo različne in se plačuje, kakor je pač kakovost, 10–20 Din, le iz-

jemoma za res izbrano najboljše blago tudi še do 26 Din za kg, vendar je več zanimanja in povpraševanja le za cenejše blago. Sicer pa se računa, da je prodano iz prve roke že blizu 75% letošnjega pridelka.

Belgija: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren. Letošnji pridelek notira Poperinghe 11 Din, Alost pa do 21 Din za kg.

Anglija: Hops Marketing Board z prevzemanjem in sortiranjem letošnjega pridelka še ni gotova ter še ni določila cen in pričela z vnovčenjem. Sklenjenih je bilo le nekaj zaključkov proti poznejšemu obračunu. Inozemski hmelj se nudi franko London, že zacarinjen (carina ca. 17 Din za kg), zateški po 87–97 Din, jugoslovanski po 50–60 Din in ameriški po 35–45 Din za kg.

Amerika: Kupčija je postala zopet bolj mirna in hmeljarji popustljivejši ter prodajajo deloma že tudi izpod cene. Sicer pa so ostale cene v glavnem nespremenjene in notira domači pridelek letošnji 11–14 Din, lanski 9–12 Din in starejši letniki 1–8 Din, že zacarinjen inozemski pa letošnji 70–88 Din, lanski 40 do 53 Din in predlanski 18–35 Din za kg. Največ zaključkov iz prve roke je bilo zadnji čas za Mendocino, Yakima, Sonoma in Oregon, vse po 10–11 Din za kg. Najboljši ameriški hmelj se prideluje v državi New York, kjer je bilo letos vse (400 bal) gladko prodano iznad cene, po 24–26 Din za kg. Splošno je tendenca za najboljše blago čvrsta, za ostalo pa mirna in se nagiba v prid kupcev. Za inozemsko blago skoro ni zanimanja, ker je predrago.

Splošno je na vseh svetovnih tržiščih razmeroma mirno ter nekaj več zanimanja in povpraševanja le še za cenejše blago in provenienco.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Tettnang)	98 Din
Češkoslovaška (Žatec)	61 Din
Francija (alzaški)	35 Din
Jugoslavija (savinjski)	32 Din
Poljska (wolinjski)	24 Din
Belgija (Alost)	19 Din
Amerika (Oregon)	14 Din

Za razvedrilo

Čut odgovornosti.

»Že spet ste zaradi tatvine tu, obtoženec; ali ne bi vendar že začeli novo življenje?«

»Ne, ne, gospod sodnik, v teh letih ne morem več tvegati spremembe poklica; za to imam preveč čuta odgovornosti nasproti svoji družini.«

Premetenec.

»Mama, kaj je hujše: če pridem pod avto ali če si hlače strgam?«

»O, ti otrok! Seveda je dosti hujše, če prideš pod avto!«

»Vidiš, mama, kakšno srečo sem imel. Poglej, samo hlače sem si strgal.«

Poravnajte naročnino!

Naročajte, čitajte, priporočajte in razširjajte prvi slovenski in prvi hmeljarsko-strokovni list v državi

SLOVENSKI HMELJAR

Zbirajte in prispevajte za tiskovni sklad, da se list še bolj razmahne in mu v sezoni omogočite tudi čim več posebnih izdaj!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelu in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obr estuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervnih hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo